

สพต.คสช.
รับที่..... ๕๓๓
วันที่..... ๒๓/๑๑/๖๖
เวลา..... ๑๕๖๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๐๑
ที่ นร ๑๑๐๕/ ๖๖๕๖ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗

เรียน หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

จัดเข้าวาระ..... E2 ก.ย. ๒๕๕๗

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เผยแพร่ภาวะสังคมรายไตรมาสไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ นั้น

ในการนี้ สำนักงานฯ ใคร่ขอแนะนำเรียนสรุปสาระสำคัญรายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗ ซึ่งครอบคลุมความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญ บทความพิเศษเรื่อง “เด็กปฐมวัย...จุดเริ่มต้นการพัฒนาตามช่วงวัย” และประเด็นทางสังคมที่ต้องเฝ้าระวังในระยะต่อไปพร้อมทั้งข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. ความเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญ มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑.๑ การจ้างงานลดลงอัตราการว่างงานสูงขึ้น แต่รายได้ยังคงเพิ่มขึ้น ผลผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรย่ำแย่

๑) ในไตรมาสสองของปี ๒๕๕๗ การมีงานทำลดลงร้อยละ ๒.๘ เป็นการลดลงของการมีงานทำในภาคเกษตรร้อยละ ๑๗.๙ เนื่องจากภาวะภัยแล้ง ส่วนการมีงานทำภาคนอกเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ ขณะที่อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ ๑.๐ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับร้อยละ ๐.๗๔ ในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว แรงงานส่วนใหญ่มีชั่วโมงการทำงานเฉลี่ย ๔๔.๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ ๑.๐ ค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนภาคเอกชนที่ยังไม่รวมค่าล่วงเวลาและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่หักด้วยเงินเพื่อแล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙.๘

๒) ผลผลิตภาพแรงงานของไทยในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๑ ต่อปี แม้สูงกว่าอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เมื่อพิจารณาในรายสาขาพบว่า เป็นการเพิ่มของผลผลิตภาพแรงงานสาขาการผลิต และบริการเฉลี่ยร้อยละ ๒.๒ และ ๖.๖ ตามลำดับ ขณะที่ผลผลิตภาพแรงงานสาขาเกษตรเพิ่มเพียงร้อยละ ๐.๘ มีสัดส่วนแรงงานในภาคเกษตรมากถึงร้อยละ ๓๙.๖ ของแรงงานรวม

๑.๒ การก่อหนี้สินครัวเรือนชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจ แต่ต้องเฝ้าระวังการผิมนัดชำระหนี้ที่เพิ่มขึ้น ในไตรมาสที่สองปี ๒๕๕๗ การก่อหนี้ของครัวเรือนชะลอตัวจากข้อมูลยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการบริโภคอุปโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ ๓,๓๓๔,๐๒๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๘ ชะลอตัวลงต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ ๖ ส่วนหนึ่งจากการสิ้นสุดของมาตรการรณรงค์คั่นแรก ประกอบกับความกังวลเกี่ยวกับรายได้และการมีงานทำในอนาคต ทำให้ครัวเรือนชะลอการใช้จ่าย ทั้งนี้ ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์ (สัดส่วนร้อยละ ๒๖.๕) หดตัวลงร้อยละ ๑.๒ ส่วนยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการซื้อที่พักอาศัย และสินเชื่อเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลอื่นๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๗ และ ๑๓.๖ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ต้องเฝ้าระวังการผิมนัดชำระหนี้ ในไตรมาสที่สองปี ๒๕๕๗ สินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๙.๔ และเท่ากับร้อยละ ๒.๕ ของสินเชื่อรวม สินเชื่อภายใต้การกำกับผิมนัดชำระหนี้

เกิน ๓ เดือนขึ้นไปเพิ่มขึ้นสูงร้อยละ ๕๐.๕ หรือเป็นมูลค่า ๑๒,๘๑๐ ล้านบาท ยอดค้างชำระบัตรเครดิตเกิน ๓ เดือนขึ้นไป มีมูลค่าประมาณ ๗,๔๙๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘.๔

๑.๓ การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองไทยที่ดีจะมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ในประเด็นการรับรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่พลเมืองของประชาชนไทย และประวัติศาสตร์ไทย รวมทั้งการปฏิบัติตัวเป็นพลเมืองดีจากผลการสำรวจของ International Civic and Citizenship Education Study ปี ๒๐๐๙ ในกลุ่มเอเชีย ๕ ประเทศ คือ ไต้หวัน เกาหลี ออสเตรเลีย อินโดนีเซียและไทย ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ความรู้ด้านพลเมืองของนักเรียนในไต้หวัน เกาหลี ออสเตรเลีย มีมากกว่าไทยและอินโดนีเซีย โดยมีคะแนนสูงกว่า ๕๕๐ ขณะที่ไทยและอินโดนีเซียได้คะแนนเพียง ๔๕๒ และ ๔๓๓ คะแนน ตามลำดับ และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของเอเชียที่ ๕๐๒ คะแนน และจากการสำรวจการศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง โดยสำนักงานฯ และวิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าคนไทยมีความรู้ทางประวัติศาสตร์ไทยเบื้องต้นประมาณสองในสามเท่านั้น โดยวัยเยาวชนมีแนวโน้มที่จะตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่าวัยอื่น ปัจจุบันได้มีการทบทวนการปลูกฝังเรื่องหน้าที่พลเมืองที่มีเนื้อหาสาระที่สร้างความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตสำนึกความรับผิดชอบ เห็นประโยชน์ของประเทศชาติตั้งแต่ในระบบการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน และวงกว้างในระดับสังคม

๑.๔ ผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมลดลงแต่ต้องเฝ้าระวังโรคที่แพร่ระบาดในช่วงฤดูฝน ในไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗ จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังโดยรวมลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๒๕.๘ แต่ต้องเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบ และโรคมือ เท้า ปาก ซึ่งพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้น และยังคงเฝ้าระวังการระบาดของโรคฉี่หนู การระบาดของโรคสุกใส ซึ่งพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๕๖ กว่า ๒ เท่า รวมทั้งการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าที่กำลังแพร่ระบาดในประเทศแถบแอฟริกา ขณะที่การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตในปัจจุบันและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจและคาดว่าในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะสูญเสียรายได้เนื่องจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังถึง ๕๒,๑๕๐ ล้านบาท หากคนไทยช่วยกันป้องกันตนเองจะช่วยลดการสูญเสียได้ถึงร้อยละ ๑๐-๒๐ การแก้ไขปัญหาคือเร่งสร้างความตระหนักและความตื่นตัวให้คนไทยหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น

๑.๕ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง แต่ต้องเฝ้าระวังนักดื่มในกลุ่มวัยรุ่น ในไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมูลค่า ๓๔,๐๙๒ ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๖.๓ ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคบุหรี่ยังมีมูลค่า ๕,๔๐๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑.๘ อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๗ ล้านคนในปี ๒๕๕๔ เป็น ๑๗.๔ ล้านคนในปี ๒๕๕๖ หรือเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๑.๕ ในปี ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๓๒.๒ ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มวัยแรงงาน ๒๕-๕๙ ปี มีอัตราการดื่มสูงสุดที่ร้อยละ ๓๘.๑ ขณะที่กลุ่มวัยรุ่น ๑๕-๒๔ ปี มีอัตราการดื่มเพิ่มขึ้นมากจากร้อยละ ๒๓.๗ ในปี ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๒๖.๒ ในปี ๒๕๕๖ หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๐.๙ ซึ่งต้องเฝ้าระวังและเร่งหาแนวทางป้องกันเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องด้านอื่นๆ ตามมา ทั้งอุบัติเหตุ อาชญากรรม พิกการ ท้องไม่พร้อมโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ และการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

๑.๖ คดีอาญาโดยรวมลดลงขณะที่คดีชีวิตร่างกายและเพศมีแนวโน้มของความร้อนแรงมากขึ้น ในไตรมาสสองของปี ๒๕๕๗ คดีอาญาโดยรวมลดลงร้อยละ ๑๒.๖ เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีชีวิตร่างกายและเพศ ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ ๔.๑ และ ๕.๔ ตามลำดับ ขณะที่คดียาเสพติดมีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ ๘๔.๔ ของคดีอาญารวม ลดลงจาก

ไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๑๔ สำหรับสถานการณ์ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในระยะเวลาของการบริหารราชการแผ่นดินโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ มีคดีอาญารวมรับแจ้ง ๔๐,๘๐๐ คดี เพิ่มขึ้นจากเดือนพฤษภาคมร้อยละ ๕.๗ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและคดีชีวิตร่างกายและเพศเพิ่มขึ้นจากเดือนพฤษภาคมร้อยละ ๓.๖ และ ๓.๗ ตามลำดับ คดียาเสพติดรับแจ้ง ๓๔,๗๘๕ คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ สามารถจับกุมผู้ต้องหากระทำผิดยาเสพติดจำนวน ๓๖,๖๘๒ ราย

๑.๗ การลดอุบัติเหตุจากรถทางบกโดยเฉพาะจากรถตู้สาธารณะด้วยการระดมความร่วมมือดำเนินแนวทางมาตรการการลดอุบัติเหตุการจราจรทางบกอย่างจริงจังต่อเนื่อง การเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกในไตรมาสที่สองของปี ๒๕๕๗ มีผู้เสียชีวิตลดลงร้อยละ ๑๗.๙ เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๖ เกิดอุบัติเหตุ ๑๔,๒๕๕ ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๖ ร้อยละ ๕.๑ สำหรับการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นช่วงแรกที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้ามามีการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีนโยบายให้ทุกหน่วยเร่งรัดดำเนินการดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด พบว่า มีการรับแจ้งคดีอุบัติเหตุจราจร ๔,๔๓๘ ราย มีผู้เสียชีวิต ๔๓๔ ราย ลดลงจากเดือนพฤษภาคมร้อยละ ๕.๘ และ ๕.๗ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบรถตู้สาธารณะมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุมากกว่ารถโดยสารประเภทอื่น จากข้อมูลของศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ในช่วงปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ พบผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถตู้สาธารณะเฉลี่ย ๖ ศพต่อเดือน ขณะที่ในครึ่งแรกของปี ๒๕๕๗ จากรายงานสถิติอุบัติเหตุจากรถทางบกโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบรถตู้สาธารณะเกิดอุบัติเหตุจำนวน ๓๗๗ ครั้ง อย่างไรก็ตามจากการติดตามสถานการณ์จราจร และการสำรวจความเห็นประชาชนตามนโยบาย ๕ จริง ๕ จอม ในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม พบว่า ประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องร้อยละ ๙๗ มาตรการยกระดับความปลอดภัยจราจรได้ดีร้อยละ ๘๘ สภาพการจราจรในพื้นที่กรุงเทพฯ ดีขึ้นร้อยละ ๗๗ และแนวโน้มผู้กระทำผิดหลังดำเนินการมาตรการลดลง

๑.๘ สถานการณ์การค้ามนุษย์ยังจำเป็นต้องระดมพลังความร่วมมือแก้ไขอย่างบูรณาการ ประเทศไทยได้รับการประเมินต่ำลงอยู่ในระดับ Tier ๓ ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดของรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์เช่นเดียวกับประเทศมาเลเซีย เกาหลีเหนือ และเวเนซุเอลา ร่วมกับอีก ๒๐ ประเทศ ที่ถูกระบุมีสถานการณ์การค้ามนุษย์ในระดับรุนแรง รวมทั้งรัฐบาลไม่มีความก้าวหน้าในการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว แนวทางที่ต้องเร่งดำเนินการต่อไปคือ การป้องกันประชาชนกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์ การพิจารณาประเด็นข้อเสนอแนะต่อประเทศไทยตามรายงาน TIP Report ๒๐๑๔ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการแก้ไข การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันอย่างจริงจัง การแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานบังคับในภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจประมง และการพัฒนาระบบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

๑.๙ การแสวงหาผลประโยชน์จากการตั้งครุฑแทน (อุ้มบุญ) เชิงพาณิชย์โดยใช้ช่องทางบริการทางการแพทย์ในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมีมากขึ้น ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการตั้งครุฑแทน ขณะนี้คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ... และมอบหมายสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอีกครั้งก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาความจำเป็นเหมาะสมในการออกกฎหมายเพื่อควบคุมดูแลเต็มเซลล์ (Stem Cells) ร่วมกับแพทยสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นควรออกเป็นกฎหมายก็ให้เร่งดำเนินการแล้วเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สำหรับสถานการณ์ที่พบในสังคมเริ่มมีธุรกิจให้บริการอุ้มบุญเกิดขึ้นเนื่องจากไทยมีมาตรฐานการให้บริการที่ดี ทั้งการดูแลครรภ์ ค่าใช้จ่ายไม่สูงมากจึงทำให้มีการตั้งครุฑแทนเพิ่มขึ้นส่งผลกระทบต่อทั้งด้านกฎหมาย จริยธรรม สังคม และสุขภาพ

๑.๑๐ การเร่งรัดการจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ปัญหามูลฝอยของประเทศไทยมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น ในปี ๒๕๕๖ มีปริมาณขยะมูลฝอย ๒๖.๘ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๕ จำนวน ๒.๑ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕ ขณะที่อัตราการผลิตขยะต่อคนต่อวัน เพิ่มขึ้นจาก ๑.๐๓ กิโลกรัมต่อคนต่อวันในปี ๒๕๕๑ เป็น ๑.๑๕ กิโลกรัมต่อคนต่อวันในปี ๒๕๕๖ ขณะเดียวกันปริมาณมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องปัจจุบันยังมีอัตราที่ต่ำ โดยในปี ๒๕๕๖ สามารถกำจัดขยะอย่างถูกต้องเพียง ๗.๓ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๖.๙) และถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่จำนวน ๕.๑ ล้านตัน (ร้อยละ ๑๙) ส่วนที่เหลือถูกจัดการแบบไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีในปัจจุบันส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๑ เป็นแบบไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่งผลให้ปริมาณขยะสะสมตกค้างมีถึง ๑๙.๙ ล้านตัน

๒. บทความพิเศษเรื่อง “เด็กปฐมวัย...จุดเริ่มต้นการพัฒนาตามช่วงวัย”

การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่ต้องเร่งให้ความสำคัญในฐานะที่เป็นรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ สำหรับประเด็นปัญหาสำคัญและแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีดังนี้

๒.๑ เด็กปฐมวัยโดยเฉพาะเด็กในครัวเรือนยากจนยังประสบปัญหาทั้งด้านภาวะทุพโภชนาการและด้านสติปัญญา ผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่า เด็กแรกคลอดร้อยละ ๗.๖ มีน้ำหนักต่ำกว่า ๒,๕๐๐ กรัม ขณะที่เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานปานกลางและรุนแรงร้อยละ ๙.๒ มีความสูงต่ำกว่าเกณฑ์ระดับปานกลางและรุนแรงถึงร้อยละ ๑๖.๓ มีน้ำหนักต่อส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์ปานกลางและรุนแรงร้อยละ ๖.๗ โดยปัจจัยที่มีผลต่อภาวะโภชนาการของเด็ก ได้แก่ การศึกษาของมารดาและฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน โดยเด็กในครัวเรือนยากจนมากและมารดามีการศึกษาต่ำมีส่วนเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการสูงกว่าครัวเรือนร่ำรวย โดยเฉพาะการขาดสารอาหารเรื้อรังที่สูงถึงร้อยละ ๒๓.๑ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๙ และผลการตรวจระดับไอโอดีนในปี ๒๕๕๖ มีเด็กอายุ ๓-๕ ปี ร้อยละ ๑๑.๑ เป็นโรคขาดสารไอโอดีน โดยครัวเรือนยากจนมากมีไอโอดีนบริโภคเพียงพอ ร้อยละ ๕๔ นอกจากนี้ ยังพบว่า เด็กอายุ ๖ เดือน ถึง ๓ ปี ในเขตชนบทมีภาวะโลหิตจางถึงร้อยละ ๔๒ ขณะที่ผลการสำรวจของกรมสุขภาพจิต พบว่าในปี ๒๕๕๔ เด็กอายุ ๖-๑๕ ปี มีไอคิวเฉลี่ย ๙๘.๕๙ ต่ำกว่ามาตรฐานสากล และต่ำกว่าประเทศในกลุ่มเอเชีย

๒.๒ การคุ้มครองทางสังคมยังไม่ทั่วถึงในกลุ่มเด็กปฐมวัย การจัดสวัสดิการสังคมจะเป็นส่วนเสริมสำคัญที่ช่วยเตรียมความพร้อมของพ่อแม่และช่วยแบ่งเบาภาระการเลี้ยงดูของพ่อแม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวยากจน ด้วยโอกาส พ่อและแม่ที่ขาดความรู้และขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการในช่วงชีวิตปฐมวัย รัฐจึงให้ความสำคัญและจัดให้มีการคุ้มครองทางสังคมในกลุ่มเด็กโดยตรงและที่ให้มีสิทธิประโยชน์ครอบคลุมไปถึงตัวเด็ก อาทิ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอุดหนุนอาหารกลางวันและอาหารเสริมนมแก่เด็กที่เข้าเรียน การจัดตั้งศูนย์เด็กเล็ก หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ทั้งนี้ การคุ้มครองทางสังคมที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยยังมีข้อสังเกตหลายประการ อาทิ ด้านการศึกษา ยังมีปัญหาค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงโดยเฉพาะในกลุ่มคนจน รวมถึงปัญหาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการคุ้มครองทางสังคม ยังไม่มีโครงการที่คุ้มครองเด็กก่อนเข้าโรงเรียน (๐-๒ ปี) ทุกคนโดยตรง ขณะเดียวกันเด็กอายุ ๓-๕ ปี โดยเฉพาะเด็กในครัวเรือนยากจนที่ไม่ได้เข้าโรงเรียนจะไม่ได้รับการอุดหนุนทั้งอาหารและการพัฒนาทักษะ

๓. ประเด็นสังคมที่ต้องเฝ้าระวังในระยะต่อไป มีดังนี้

๓.๑ การเร่งเพิ่มผลิตภาพแรงงานเกษตร เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการยกระดับรายได้ครัวเรือน และผลิตภาพแรงงานของประเทศ

๓.๒ การป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจร เพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคม ทั้งการสร้างมาตรการจูงใจให้ผู้เสพเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยความสมัครใจและไม่หวนกลับไปเข้าสู่วงจรยาเสพติด การเฝ้าระวังและติดตามผู้ที่ผ่านระบบการบำบัดรักษาให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมและใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตเพื่อมิให้กลับไปเสพยาเสพติดซ้ำอีก การเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นและการปราบปรามเน้นการทำลายโครงสร้างการค้าและวงจรการเงินเพื่อตัดวงจรการค้ายาเสพติด การเงินที่ผิดกฎหมาย

๓.๓ การระดมความร่วมมือดำเนินแนวทางมาตรการการลดอุบัติเหตุการจราจรทางบกจากการถู้อาธารณะอย่างจริงจังต่อเนื่อง พร้อมทั้งริเริ่มขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหอุบัติเหตุจากการใช้ความเร็วโดยทุกภาคส่วนอย่างจริงจัง

๓.๔ การผลักดันการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการรับตั้งครุฑแทนทั้งระบบ เพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และเข้มงวดในการควบคุมสื่อออนไลน์เพื่อมิให้เป็นช่องทางนำไปสู่ธุรกิจรับจ้างตั้งครุฑหรืออุ้มบุญเชิงพาณิชย์

๓.๕ การเร่งรัดการจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อลดมลพิษและเพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอย การผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลดและนำของเสียมาใช้ประโยชน์ การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการคัดแยกประเภทขยะ หรือออกมาตรการจูงใจรวมถึงการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการคัดแยกขยะ

๓.๖ การเร่งส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยทั้งด้านสติปัญญาและอารมณ์อย่างครบวงจร ทั้งในด้านการพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุมทั่วถึงและมีคุณภาพ เน้นความสำคัญของสถาบันครอบครัวทั้งในเรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ การเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนครูและโรงเรียนให้เข้าใจถึงบทบาทของตนในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ทั้งนี้ ภาครัฐควรอุดหนุนและให้ความช่วยเหลือเด็กในครัวเรือนยากจนอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปของเงินและสิ่งของเพื่อให้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม ได้รับสารอาหารที่เพียงพอ และส่งเสริม/สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสวัสดิการชุมชนให้กว้างขวางเพิ่มขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อกรุณาทราบต่อไปด้วยจะขอบพระคุณยิ่ง

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ